

KAMRATBLADET

VÄSTGÖTA FLYGFLOTTILJS KAMRATFÖRENING
Nr 1 år 2015 (nr 42 sedan första utgivningen 1994)

Ordföranden har ordet

Vintern har på våra breddgrader har hittills varit en av de varmaste sen temperaturmätningarna startade på 1800-talet, vilket har medfört mycket dåliga möjligheter för både skid- och skridskoåkning. Det är ju inte så vanligt att man kunde ta en golfvagn i början på januari!

De arbeten på flygplatsen som skulle ha startat våren 2014 har ännu inte kommit igång. Anledningen är att det kan finnas PFOS i marken som kommer från brandövningsplatsen. Det föreligger hälsorisk förknippat med intag av vatten inom områden som använts som brandövningsplatser. Forsvarsmaktens miljöprovningseenhet (MÖS) har genomfört en miljöteknisk undersökning för att ta reda på förekomsten av perfluorerade ämnen i grundvattnet. Det kan finnas risk för att de här ämnena sprids via grundvattnet ut mot Bottensjön.

Den nya undersökningen ska genomföras under våren, till att börja med som fältarbeten där proverna analyseras och kommer att bedömas av en kompetent konsult. I början av mars ska ett möte hållas med berörda parter, Generalläkaren, MÖS och länsstyrelsen. Vi återkommer om resultatet i nästa upplaga av tidningen.

Antalet medlemmar i föreningen är i skrivande stund ca 305. Vi har fått ett tiotal nya medlemmar genom facebook. En f.d. värnpliktig Christian Farman har startat facebooksidan "Västgöta Flygflottilj-F6-Tro och Vilja". Gruppen har över 400 medlemmar och många är f.d. värnpliktiga vid F6. Gå gärna med i gruppen och läs om alla positiva omdömen som vår nedlagda flottilj får.

Tidningen kommer nu ut med en bättre papperskvalitet. Vi hoppas ni uppskattar förändringen!

Den 4 juli anordnar F7 Försvarets flygdag. Föreningen avser anordna en bussresa till Såtenäs. Detaljer, så långt vi känner till dem nu framgår av annan plats i tidningen.

Hjärtligt välkomna till årsmötet på Kanalhotellet den 9.maj.
Karl-Axel Andersson
Ordförande

Omslagsbilden visar

Infarten till F 6 på den "gamla goda tiden".

Medlemstidning för Västgöta Flygflottiljs Kamratförening, Box 402, 546 18 Karlsborg Ansvarig utgivare: Karl-Axel Andersson, tel 0505-12455 Redaktör: Claes G Bjärle
--

Kallelse till årsmöte

2015 års årsmöte avhålls på Kanalhotellet den 9 maj med början kl 1030. Vi börjar som vanligt med att mingla till en kopp kaffe med en ostfralla. 1100 vidtar sedvanliga årsmötesförhandlingar och ca kl 1200 intar vi lunch.

Klockan 1300 samlas vi som vanligt vid vaken vid f.d. F 6 för en kort minnesstund. För närvarande finns ingen programpunkt inplanerad efter minnesstunden. Styrelsen arbetar på att få fram något intressant och lyckas vi med detta meddelas det vid årsmötet.

Vi vill ha anmälan senast 2015-05-04 till Acek på 0505-124 55, epost: aceca@telia.com eller till Claes på 0505-313 33, epost: c.bjaerle@telia.com. Vill ni äta lunch efteråt kostar det 100: - att betalas vid ankomsten. Hoppas ni över lunchen kostar det ingenting att närvara.

Varmt välkomna!

Verksamhetsberättelse för 2014

Styrelsen har även under verksamhetsåret 2014 bestått av: Karl-Axel Andersson, ordförande; Anders Kristiansson, vice ordförande; Claes G Bjärle, sekreterare; Roine Larsson, kassör samt Claes-Uno Ahnell, styrelseledamot. Ersättare i styrelsen har varit Gösta Larsson.

Föreningen hade vid årets slut 295 medlemmar

Styrelsen har under året hållit 5 protokollförda sammanträden varav ett konstituerande sammanträde.

Kamratbladet, har också detta år utkommit med två nummer.

Föreningens årsmöte genomfördes den 10 maj på Kanalhotellet. Efter mötet skedde som brukligt samling vid minnesstenen för fotografering och "kransnedläggning". "Kransnedläggare" var Claes Bjärle

Föreningen har under året anordnat en resa. Den 17 juni åkte vi med Enboms Buss till Brattforsheden med krigsflygfält 16. Det blev en lyckad tillställning med ca 30 deltagare, för första gången med några deltagare från Skövde Veteranflygförening.

Den 6 november hade vi besök av Jan Erik Klerkestam, "mr Brattforsheden" som kompletterade det vi fick lära oss vid besöket på krigsflygfältet.

Den 16 december avåts den tredje jultallriken i ordningen. Evenemanget som vanligt avhölls på Kanalhotellet blev också detta år succé med 58 deltagare.

Styrelsen tackar som förut för det gångna året och hoppas på fortsatt stöd till verksamheten.

Styrelsen

Karl-Axel Andersson
Karl-Axel Andersson

Anders Kristiansson
Anders Kristiansson

Claes G Bjärle
Claes G Bjärle

Roine Larsson
Roine Larsson

Claes-Uno Ahnell
Claes-Uno Ahnell

Gösta Larsson
Gösta Larsson

Brattforsheden på nytt

Vårt besök på Brattforsheden den 17 juni 2014 var en lyckad utflykt, men med ett undantag; vi fick av olika anledningar inte träffa "mr Brattforsheden himself", Jan Erik Klerkestam. Av den anledningen bjöd vi in honom att komplettera våra kunskaper och den 6 november besökte han oss vid ett välbesökt möte på Soldathemmet. Jan Erik berättade på ett medryckande sätt om bakgrund och verksamhet under beredskapsåren samt om det stora arbete som lagts ned för att återställa området till det skick som det befinner sig i idag. Intressant var också den film som visade livet vid en spaningsdivision förlagd på Brattforsheden någon gång under krigsåren.

Vi tackar så mycket för en intressant och givande afton som avslutades med en bakelse; inte av modell Gustav Adolf, men ändå en bakelse.

Jan Erik berättar sin version av hur namnet "Molkom" kom till.

Försvarsmaktens huvudflygdag 2015-07-04

Den 4 juli genomförs ovanstående verksamhet vid F 7, Såtenäs. Föreningen planerar att i samarbete med Skövdeveteranerna besöka tillställningen vilken samtidigt är ett 50-års jubileum för Tp 84 Hercules. Vi åker från Öltappen kl 0730 den dagen och räknar med att vara tillbaka vid 18-tiden. En heldag således. Det finns möjlighet att köpa lunch/förtäring på plats. De som är förutseende kanske packar en egen lunchkorg.

Resan kostar 50 kr per person och vi vill ha anmälan till Ace eller Claes senast 06-28. Anmälan kan ske på det sätt som beskrivs under "Kallelse till årsmöte".

Torsdagsträff med Peter Lindén

Torsdagen den 16 april kl. 1800 lyssnar vi till vår gamle F 6 pilot Peter Lindén och hör honom berätta om sitt händelserika liv. Peter, som nu är pensionär, håller ett mycket uppskattat föredrag väl värt att lyssna till.

Platsen blir Soldathemmet och efteråt intar vi en soldathemslandgång.

Priset för tillställningen är 50 kr per person att betalas vid ankomsten. Anmälan senast 2015-04-09 på sätt som framgår av "Kallelse till årsmöte".

Välkomna!

Styrelsen

Det stora myllret på Kanalholmen

Så har det hänt igen! Föreningens årliga jultallrik har ånyo slagit publikrekord. Den här gången var vi 58 föreningsmedlemmar som slöt upp på ett allt mer till trängseln fyllt Kanalhotell. Trängseln känns dock inte som besvärande, snarare tvärtom! Det blir så när goda vänner träffas under gemytliga former över en jultallrik som tillgodoser både öga och gom. Som sagt var, stämningen i topp. Vi ser redan nu framemot kommande tillställningar! Någon kanske undrar över rubriksättningen. Författaren av denna artikel kom osökt att tänka på en svensk överbefälhavare under 50-/60 talen. Han hette Nils Swedlund och kallades allmänt för "Stora Bullret". Steget till "det stora myllret" är ju inte så långt. Föreningen framför i och med detta sitt varma tack till Joakim med personal på Kanalhotellet. Bra jobbat!

Här nedan några bilder från evenemanget.

I förgrunden Ulla Sjöstrand och Marianne Jogbäck. En animerad diskussion verkar vara på gång.

Uno Nilsson, S-B Johansson, Stig Paulsson och Arthur Sehlbrand verkar trivas med tillvaron.

F6 Flygklubb, en udda fågel

När Flygvapnet i slutet av 1980-talet och i början av 1990-talet avvecklade SK 50 ur krigsorganisationen fanns ett antal flygplan "lediga" för andra uppgifter eller för försäljning till hugade spekulanter utanför FV.

Någon gång under 1989 väcktes tanken att flygplanen inte skulle försälas på den civila marknaden utan "återanvändas" av FV personal i någon form. För detta ändamål anordnades en försöksverksamhet vid tre förband, F 5, F13/M och F 16/Se M. Tanken med försöksverksamheten var att i första hand ge flygvapnets icke flygande personal en meningsfull fritidssysselsättning samt att skapa samhörighet mellan de olika personalkategorierna. Verksamheten skulle också pröva om tillräcklig förmåga fanns att hantera ett ganska komplext flygplanssystem och t.ex. utbilda piloter mot civilt flygcertifikat. Villkoren var synnerligen gynnsamma med bl.a. gratis reservdelar och flygbränsle till FV självkostnadspris och, framför allt, flygplanen såldes till ett symboliskt pris. Mycket symboliskt kan väl tilläggas.

Försöken som varade ett år slog väl ut och med anledning av detta avsåg CFV att utöka verksamheten till övriga förband med samma villkor som försöksverksamheten hade haft att verka inom.

Mot bakgrund av den här åsiktsförklaringen pejlades stämningen vid F 6 till idén och i december 1991 bildades F 6 Flygklubb vid ett möte som vi höll i skolhuset med ett trettiotal intresserade. En interimsstyrelse utsågs och en av dess första uppgifter var att ta kontakt med Skövde Motorflygklubb avseende samarbete och möjligheter till skolning. En inventering av möjliga flyglärare på F 6 genomfördes också.

I februari 1992 redogjorde vi för CFV förutsättningarna för att driva en flygklubb på F 6. I den redogörelsen ingick bland annat att vi hade myndighetens fulla stöd samt att vi hade både hangar, teknisk kompetens och flyglärare (Anders Kristiansson). Vi bedömde således möjligheterna som mycket goda och begärde därför att få köpa en SK 50 B (ännu så länge hade CFV inte beviljat försäljning av SK 50 C).

Så i mars kom det efterlängtade beskedet! Vi blev tilldelade en SK 50 B till F 6 Flygklubb.

I april kontaktade vi Skövde Motorflygklubb och via Ingvar Thurén fick vi beskedet att skolning kunde bedrivas i deras regi med Ingvar som skolchef och skolningsverksamheten förlagd till Karlsborg. Eleverna skulle då vara gästmedlemmar i Skövde Motorflygklubb. Ingvar föreslog också att F 6 Flygklubb skulle söka medlemskap i KSAK. Skövde skulle få nyttjanderätt till vårt flygplan och vi på F 6 skulle svara för den teoretiska utbildningen.

I det här sammanhanget kan det vara värt att nämna de problem som vi måste lösa i samband med att hela verksamheten lydde under civila bestämmelser (Luftfartsverket).

Elevernas skolning kunde inte vidare skötas av en militär flyglärare trots obestridlig kompetens; vår mekaniker (Jan Klahr) kunde inte genomföra underhåll utan överinseende av en mekaniker med civil behörighet trots att någon annan i landet inte hade större kunskaper än Janne avseende SK 50. Detta var problem som måste tacklas och som så småningom löstes.

Som nämndes ovan skulle F 6 svara för teoriutbildningen och vi hade den stora turen att hitta lärare inom de ämnesområden som krävdes. Således blev Leif Hellgren lärare inom BCL, Bengt Arvidsson inom navigation, Magnus Fredriksson inom teknik, Ulf Nylöf inom flygmedicin, Sara Torstensson inom meteorologi och Leif Hellgren igen inom telefoni. Ett stort tack till dessa personer!

Vi sände också i april ut en rekognoseringsstyrka till F 5 för att söka rätt på den bästa möjliga SK 50 för vårt behov och den fastnade för individen 50015 med bakgrund från F 10 som småningom blev SE-KVB, vår skolmaskin.

Vi beslöt också att teoriutbildningen, i avvaktan på leverans av flygplanet från Ljungbyhed, skulle påbörjas efter semesterperioden 1992.

I juni 1992 medgav CFV försäljning av ytterligare SK 50 och nu inkluderande SK 50 C. Vi var naturligtvis mycket intresserade av en SK 50C bland annat därför att dessa flygplan i regel hade en mycket kortare gångtid än SK 50 B.

Teoriutbildningen kom planenligt igång och från början deltog 7 elever som senare reducerades till 5.

I september fick vi beskedet att ytterligare en SK 50 B skulle få förvärfvas. Det flygplanet som vi valde hade individnumret 50018 och skulle så småningom bli SE-KVU och det flyger än idag i fortsättningen på F 6 Flygklubb, nämligen F 6 Veteranflygförening!

I oktober 1992 tog vi kontakt med Ärna Flygklubb som bedrev skolning under ledning av en civil flyglärare (Anders Pettersson) och som hade skoltillstånd. De var också klart intresserade av ett samarbete, t.ex. hade vi gemensam teknisk chef i form av Lars Edman F 6. Nu blev vi också medlemmar i KSAK.

I november blev det klart att vi skolar under Ärna Flygklubbs skoltillstånd med Anders Kristiansson som flyglärare. Skolningen skulle bedrivas med Karlsborg som "utebas" och med Ärnas skoltillstånd som grund. Och så blev det. I samband med detta beslut var Skövde Motorflygklubb inte längre något alternativ.

I december 1992 kom så våra efterlängtade flygplan till F 6 hitflugna av Anders Kristiansson med Lars Edman som besättningsmedlem och Ulf Nylöf . En stor dag i klubbens korta historia!

I januari 1993 kom CFV slutliga och sista besked angående SK 50 C: Stor var vår besvikelse då det visade sig att vi var det enda förband som inte fick förvärva någon SK 50 C. Däremot fick alla andra köpa en och F 5 två stycken! Motiveringen för denna fördelning har fallit i glömska vid det här laget men trist var det!

I januari kom också äntligen vår flygskolning med "Kristian" som lärare igång och den 22 fick författaren av denna artikel sin första flygktion.

I januari beslöt vi också att iordningställa 50018 i "civilt" luftvärdigt skick. Som framgår tidigare fick den registreringen SE-KVU. Flygplanet var och är inte försett med dubbelkommando, vilket innebär att den inte är lämpad för skolning.

I mars 1993 alltså mer än ett år innan F 6 avveckling beslöt vi att låta Alf Ingesson-Thoor uppvisningsflyga med den iordningsställda SE-KVU för att få behövliga inkomster till klubben.

Så här glada var herrarna Edman, Kristiansson och Nylöf vid hemkomsten till F 6

Redovisningen av F 6 Flygklubbs dåvarande verksamhet har som ni märkt koncentrerats till de åtgärder och svårigheter som fanns att få igång den skolning fram till civilt A-certifikat som krävdes.

Den intensiva skolverksamhet som Anders Kristiansson bedrev med oss 5 kvarvarande elever ligger utanför den här redogörelsen, men så här i efterhand kan konstateras att den flöt utmärkt och resulterade i 5 A-certifikat. De stolta innehavarna av det eftertraktade certifikatet var: Henrik Olsson (numera Bergman), Sven-Åke Larsson, Per Svensson, Lars Edman och Claes G Bjärle. Uppflygning inför Luftfartsverkets vänlige kontrollant Nils Martinsson skedde den 18 juni 1994 i strålande väder och som sagt, alla klarade sig!

Och så här glada var vi som klarade uppflygningen! Längst bak till höger vår vänlige kontrollant Nils Martinsson. Vi ser också vår outtröttlige flyglärare Anders Kristiansson.

Flygklubben blev inte vad den varit efter F 6 nedläggning eftersom vi skingrades mot nya uppgifter och arbetsplatser. Dock kunde flygplanen harangeras under lång tid efter nedläggningen på grund av det ringa intresse det då fanns för flygplatsen. I dag lever klubben vidare under namnet F 6 Veteranflygförening vilket får anses vara en bedrift med tanke på den långa tid som förflutit sedan den där strålande junidagen 1994. Flygplanet står harangerat i Skövde och flygs i princip av en enda person: Alf Ingesson-Thoor som också är ordförande i föreningen.

Vår trogna skolmaskin SE-KVB råkade ut för korrosionsproblem på kamaxeln och skulle behöva en kostsam rehabilitering. Vi beslöt att sälja flygplanet och så skedde också till ett betydligt högre pris än vårt inköpspris vilket gav klirr i kassan. Var det flygplanet befinner sig nu eller vi vilket tillstånd är för mig okänt.

Nedtecknat av Claes G Bjärle, F 6 Flygklubbs förste ordförande

PS. Ni undrar kanske över rubrikens uttryck "en udda fågel". Jag har använt det som en metafor för den för Flygvapnet udda företeelsen där skolverksamhet förekom i stort sett i hela FV med "flygvapenmaskiner" och helt utanför den ordinarie skolverksamheten vid F 5, Ljungbyhed.

DS